

Vážená paní

Mgr. Alena Hanáková

ministryně kultury ČR

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1

118 11 Praha 1

V Brně dne 30. července 2012

Věc: Žádost o zápis starobrněnského Stříbrného oltáře mezi Národní kulturní památky ČR

Vážená paní ministryně,

obracím se na Vás za občanské sdružení Moravská národní obec (MNO), které podporuje tradice, kulturu a historii Moravy, ve věci tzv. Stříbrného oltáře. Tento barokní unikát se nachází v bazilice minor Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně.

Za sdružení MNO Vás chci požádat o podporu zápisu Stříbrného oltáře na seznam Národních kulturních památek České republiky. K našemu návrhu nás vedou zásady zakotvené ve stanovách našeho sdružení: "*poznávání, studium a propagace historických hodnot, památek a tradic Moravy*".

Zároveň se připojujeme k vyjádření ředitele brněnského pracoviště Národního památkového ústavu PhDr. Petra Kroupy, který ve zprávě ČTK z dubna letošního roku uvedl, že oltář je "*jedinečným historickým předmětem*", zatím ale nikoli státem uznanou památkou, což je "*velká škoda*". Význam a historii tohoto díla také vyzdvihuje sborník kolektivu autorů z vědecké konference, konané k restaurování Stříbrného oltáře 21. října 2010. Restaurování oltáře vyšlo na více než 4 miliony korun. Částečně se na financování podílela farnost z příspěvků věřících, většinu nákladů ale zaplatilo město Brno, Jihomoravský kraj a ministerstvo kultury.

Vážená paní ministryně, pevně věříme, že pro zápis oltáře mezi národní kulturní památky získáme Vaši podporu, a že v této věci učiníte potřebné kroky.

Uvítali bychom, kdybyste mohla tento oltář osobně shlédnout při některé z Vašich pracovních návštěv na jižní Moravě.

Mnoho úspěchů ve Vaší práci Vám přeje

Ing. Jaroslav Krábek
předseda Moravské národní obce

Jetelová 498/13

644 00 Brno-Soběšice

Mobil: 724 294 461

E-mail: krabek@zamoravu.eu

1 Příloha

Z historie oltáře a občanské sdružení MNO

Z historie oltáře

Stříbrný oltář zhotovil v letech 1735—1736 augsburský zlatník Johann Georg Herkommer spolu s dalšími autory. Jde o dílo z tepaného měděného plechu, zčásti zlaceného, převážně pak překrytého stříbrem; některé detaily jsou lité. Oltář se skládá ze skříňového tabernáku a z baldachýnového retabula završeného korunou; nad tabernáklem nese dvojice letících andělů skříňový rám s deskovým obrazem Černé Madony s dítětem — *"Hodegetrie"* italo-byzantského typu z 2. poloviny 13. století, který je nejstarším obrazem na území České republiky. Podle středověké legendy ikonu namaloval sám svatý evangelista Lukáš.

Tento prastarý obraz získal zřejmě císař Karel IV. v Římě v roce 1355 při své korunovační cestě a uložil jej do pražského svatovítského pokladu. Pravděpodobně ještě za jeho života bylo do ikony vloženo tzv. sudarium, relikvie nesmírné ceny — rouška zkropená Kristovou krví. Karel IV. věnoval obraz roku 1356 svému bratru, moravskému markraběti Janu Jindřichovi, pro nově vysvěcený augustiniánský kostel sv. Tomáše v Brně, který se měl stát do budoucna pohřebištěm moravských markrabat z rodu Lucemburků. Od té doby byla obrazu prokazována zvláštní úcta (fundace, odpustky, pobožnosti i poutě), po staletí potvrzované olomouckými biskupy a dokonce i papeži. Černá Madona byla vzývána jako patronka města Brna a Perla Moravy: *"Gemma Moraviae Thaumaturga Brunensis"*. Od konce 14. století se množí zprávy o zázracích. Zřejmě nejznámějším je ochrana Brna před švédským obléháním města za třicetileté války v roce 1645.

V roce 1736 byl obraz Matky Boží slavnostně korunován a ověnčen množstvím drahokamů a milodarů. K této příležitosti vznikl Stříbrný oltář, který je podle odborníků nejvýznamnějším dokladem barokního stříbrnictví a zlatnictví ve střední Evropě.

Za josefinských reforem byl oltář s ikonou přenesen z kostela sv. Tomáše do baziliky na Staré Brno, kam se augustiniáni byli nuceni přestěhovat.

Občanské sdružení MNO

Občanské sdružení Moravská národní obec působí od roku 1985. Hlavní náplní činnosti jsou besedy, turistické vycházky, návštěvy památek a přednášky o Moravě. Na podzim v Brně pořádá tradiční Dny za Moravu, ve spolupráci s radnicí Brno-střed, kde vystupují rozličné historické a folklórní soubory. Web: <http://zamoravu.eu/>